

OLIMPIADA DE LECTURĂ LECTURA CA ABILITATE DE VIAȚĂ - OLAV
etapa locală - 16 FEBRUARIE 2019 - BRĂILA

Secțiunea liceu – lector experimentat, nivelul 3 – clasele a IX-a și a X-a

Înainte de a răspunde la cerințele formulate, citește cu atenție următoarele precizări:

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **În cazul cerințelor în care limita maximă de rânduri este precizată, nu se vor lua în considerare rândurile excedentare.**
- **Timpul de lucru este de 3 ore.**

Citește cu atenție textul, apoi cerințele și răspunde la fiecare dintre acestea.

SUBIECTUL I

35 de puncte

Tata îmi vorbise despre Templul de aur încă de când eram copil. Locul meu natal era o insuliță pustie ce dădea spre Marea Japoniei, la nord-est de Maizuru. Tata însă nu se născuse acolo, ci în Shiraku, un sat situat în partea de est a golfului Maizuru. Constrâns să se facă preot, luă în primire templul de pe insulă unde s-a și căsătorit. Rodul căsătoriei sunt eu.

În apropierea insulei Nariu nu exista nicio școală elementară, așa că ai mei se văzură nevoiți să mă trimită la unchiul meu — locul de baștină al tatei, de altfel. Mergeam la școală pe jos. Vremea era de obicei senină în satul natal al tatei, dar în fiecare an, prin noiembrie-decembrie, chiar și-n zilele în care niciun nor nu amenința cerul, aveam parte de patru-cinci răpăieli. Mă întreb dacă nu cumva și aceasta a avut influență asupra firii mele schimbătoare. Când mă întorceam de la școală după-amiezele, stăteam în biroul meu de la etaj cu privirile ațintite în zare. Razele asfințitului făceau ca frunzulițele copacilor de pe coama dealului să pară un ecran auriu ce se înălța exact în mijlocul câmpului. Privindu-le, îmi apărea în fața ochilor imaginea Templului de aur. Deși-l mai vedeam din când în când prin fotografii și manuale, imaginea care mi-a rămas întipărită în suflet a fost cea a Templului de aur zugrăvită de tatăl meu. Tata nu-mi spusese niciodată că adevăratul Templu era de un aur strălucitor sau ceva de soiul acesta, și totuși, cum susținea el, nu exista pe lume nimic mai frumos. Idiogramele ce-i reprezentau numele și muzicalitatea fiecărui cuvânt confereau Templului de aur o valoare aproape ireală ce mi se întipări în minte. Zărind dealurile îndepărtate ce sclipeau în razele soarelui, aveam senzația că ce văd nu poate fi decât umbra invizibilului Templu. Imaginea Templului de aur plana pretutindeni; cu toate acestea nu-l puteam vedea, așa cum nu puteam vedea nici marea din cauza valurilor, deși golful Maizuru se afla la mai puțin de șapte kilometri spre vest de satul Shiraku, unde locuiam.

Eram firav, întotdeauna ceilalți băieți mă întreceau la fugă și la gimnastică. În plus, eram și puțin bâlbâit din naștere, așa că preferam să stau mai retras. Toată lumea știa că sunt băiat de preot și vin de la templu. Băieții mai prost crescuți își băteau joc de mine, imitând un popă bâlbâit ce bolborosește ceva. Inutil să mai mărturisesc, bâlbâiala mea era de fapt un obstacol între mine și lume. Necazuri am la primul sunet pe care vreau să-l rostesc. Dar tocmai acest prim sunet constituie cheia de la ușa ce separă lumea mea interioară de cea din afară, și nu m-am priceput niciodată să învăț această cheie lin în broască. Majoritatea oamenilor, datorită faptului că stăpânesc cu ușurință cuvintele, sunt în stare să țină această ușă de la hotarul dintre lumea interioară și cea exterioară larg deschisă, astfel încât aerul trece liber. Mie mi-este însă cu neputință. A ruginit cheia probabil...Primul sunet, el este ca o pasăre ce încearcă să scape din laț.

Și dacă reușește până la urmă să se elibereze, este oricum prea târziu. Există cu siguranță momente când realitatea lumii exterioare, ce pare să mă pândească, își încolăcește brațele pe când eu mă zbat să mă eliberez. Nenorocirea este însă că această realitate nu-i nealterată. Când, după toate strădaniile mele, reușesc să ajung la lumea din afară, constat că de fapt este o realitate ce și-a schimbat pe loc înfățișarea și care nu mai prezintă interes — o realitate ce și-a pierdut prospețimea pe care o consideram demnă de mine, care emană miros de putregai. Nu-i greu de imaginat că un tânăr ca mine ajunge să îmbrățișeze două năzuințe complet opuse. La istorie îmi plăcea prezentarea despoților. Mă închipuiam un tiran bâlbâit, dar taciturn; slujitorii urmăreau cu sufletul la gură orice expresie de pe chipul meu, tremurând zi și noapte ca varga. Cred că nu-i nevoie să-mi mai justific cruzimea în cuvinte alese. Tăcerea poate fi și ea grăitoare. Mă amuza gândul că m-aș putea răzbuina pedepsindu-mi profesorii și colegii care m-au chinuit zi de zi. Pe de altă parte, mă închipuiam mare artist, înzestrat cu cea mai limpede dintre viziuni — un adevărat suveran al lumii interioare. Aspectul meu exterior lăsa de dorit, dar interiorul devenea mai bogat decât al oricui. Nu era normal ca un tânăr care suferea de un handicap ireparabil să ajungă să se considere o ființă aleasă? Simțeam că mă așteaptă o misiune pe lumea aceasta, de care nici eu nu știam încă nimic.

Îmi stăruie în minte o întâmplare de pe vremea aceea. Școala din Maizuru-Est avea terenuri mari de sport înconjurate de coline și dealuri, iar clădirea școlii era modernă și strălucitoare. Într-o zi, un fost absolvent al școlii, acum elev la Școala de Marină, veni în permisie să-și viziteze fosta școală. Era frumos bronzat și nasul puternic îi ieșea de sub chipiul pe care și-l trăsese pe ochi: părea un adevărat erou din cap până-n picioare. Stătea și le povestea juniorilor o viață plină de privațiuni, dar aveai impresia că povestește despre cel mai luxos și mai extravagant mod de trai. Părea un îngâmfat, dar în ciuda tinereții lui, era perfect conștient de efectul modestiei prefăcute. Pieptul acoperit de galoane putea fi asemuit cu figura sculptată de la prova unei corăbii ce-și croiește drum în larg. Stătea pe treptele din piatră ce duceau la terenul de sport. În jurul lui se aflau patru-cinci elevi care-i sorbeau cuvintele. Florile de mai din straturile de pe deal îmbobociseră: lalele, sângele voinicului, anemone, margarete. Deasupra capetelor lor atârnau crenguțe înflorite de magnolie. Atât vorbitorul, cât și ascultătorii încremeniseră ca niște stane de piatră. Eu stăteam câțiva metri mai încolo. Așa eram eu, asta era atitudinea mea față de florile de mai, față de îngâmfatul în uniformă și față de hohotele de râs. Pe tânărul erou începuse să-l preocupe persoana mea mai mult decât admiratorii săi. Se părea că eram singurul care nu i se ploconea, și gândul acesta îl ofensa probabil. I-a întrebat pe ceilalți cum mă cheamă.

— Hei, Mizoguchi! strigă el. Se uita la mine pentru prima dată. L-am țintuit cu privirea fără să scot o vorbă. În zâmbetul pe care mi l-a adresat am putut distinge ceva din atitudinea unui om influent.

— De ce nu-mi răspunzi? Ești mut?

— Sunt bâ-bâ-bâlbâit, răspunse unul din admiratorii săi în locul meu și pufniră cu toții în râs. Ce uluitor a fost râsul acela disprețuitor! Pentru mine a fost strălucitor — strălucitor ca lumina reflectată pe mănunchiul de frunze — râsul acela crud al colegilor mei, atât de caracteristic pentru băieții de vârsta lor.

— Ce? Ești bâlbâit? De ce nu vii la Școala de Marină? Scot ei bâlbâiala din tine într-o singură zi!

Nu știu cum, dar am reușit să răspund clar. Cuvintele s-au rostit lin, fără nici cel mai mic efort din partea mea.

— Nu vreau acolo. Am de gând să mă fac preot.

— Ei bine, spuse, poate vine într-o bună zi și clipa înmormântării mele și-o să-ți dau de lucru.

Începuse războiul din Pacific...

În clipa aceea am avut o revelație neașteptată: intuiția că, într-o lume obscură, eu sunt cel ce așteaptă cu ambele mâini întinse. Că într-o bună zi, florile de mai, uniforme, colegii mei răutăcioși vor ajunge cu toții pe mâinile mele... întinse. Să ajung să-mi dau seama că eu eram cel ce stăpânea lumea strivind-o până-n temelii... Dar această revelație era prea încărcată de semnificație pentru a putea deveni motiv de mândrie pentru un tânăr ca mine.

(Templul de aur de Yukio Mishima, traducere din japoneză de Angela Hondru)

A. (12 puncte: 3 puncte pentru fiecare răspuns corect)

Scrie, pe foaia de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Satul natal al naratorului-personaj este pe insula:
 - a. Shiraku;
 - b. Japonia;
 - c. Nariu;
 - d. Maizuru;
2. Tatăl naratorului este:
 - a. profesor;
 - b. preot;
 - c. shogun;
 - d. ofițer;
3. Imaginea care i-a rămas întipărită în suflet naratorului a fost cea a:
 - a. Școlii din Maizuru-Est;
 - b. Școlii de Marină;
 - c. Golfului Maizuru;
 - d. Templului de aur.
4. Secvența din finalul fragmentului care surprinde starea de spirit a naratorului-personaj este:
 - a. *"În clipa aceea am avut o revelație neașteptată."*
 - b. *"gândul acesta îl ofensa probabil."*
 - c. *"Pe tânărul erou începuse să-l preocupe persoana mea mai mult decât admiratorii săi."*
 - d. *"La istorie îmi plăcea prezentarea despoților ."*

B. (8 puncte: 1 punct pentru fiecare idee plasată corect)

Stabilește ordinea logică și temporală a următoarelor idei ale textului, apoi notează pe foaia de concurs doar cifrele corespunzătoare acestora, într-o casetă similară celei de mai jos:

--	--	--	--	--	--	--	--

1. Din dialogul cu elevul retras, îngâmfatul află motivul indiferenței lui .
2. Era un băiat firav, bâlbâit și retras.
3. Din cauza acestui handicap se retrăsese în sine, visându-se când despot, când artist.
4. Naratorul s-a născut în insula Nariu, dinspre Marea Japoniei.
5. Într-o zi, la școală, întâlnește un fost absolvent, acum elev al Școlii de Marină.
6. Tatăl său era preot la Templul de aur.

7. Acesta îi fascinează pe colegii naratorului cu poveștile și galoanele lui.
8. El face școala elementară în Shiraku.

C. (15 puncte: 5 puncte pentru răspunsul corect la fiecare din cerințe)

Răspunde, pe foaia de concurs, prin enunțuri, la fiecare dintre următoarele cerințe:

1. Menționează care este numele naratorului textului.
2. Precizează motivul pentru care tânărul erou de la Școala de Marină devenise mai preocupat de elevul retras decât de admiratorii săi.
3. Explică în 40-60 de cuvinte sensul din text al citatului: *nu m-am priceput niciodată să învăț această cheie lin în broască.*

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Redactează un text de 250-300 de cuvinte în care să-ți exprimi opinia despre reușita în viață a unui adolescent introvertit, cu probleme de comunicare. În redactarea răspunsului tău vei formula două argumente prin care să-ți susții poziția în raport cu cerința dată și te vei raporta atât la textul citat cât și la experiența ta personală/culturală.

NOTĂ1! Vei avea în vedere următoarele repere: *formularea tezei/problematicii puse în discuție; enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; formularea unei concluzii pertinente; utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; respectarea precizării privind numărul de cuvinte.* **Punctaj: conținut – 18 puncte; redactare – 12 puncte.**

SUBIECTUL al III-lea

(35 de puncte)

Comentează, într-un eseu de 400 de cuvinte, experiența trăită de naratorul- personaj în adolescență, la școală, având în vedere semnificațiile următorului citat:

” În clipa aceea am avut o revelație neașteptată: intuiția că, într-o lume obscură, eu sunt cel ce așteaptă cu ambele mâini întinse. Că într-o bună zi, florile de mai, uniforme, colegii mei răutăcioși vor ajunge cu toții pe mâinile mele... întinse. Să ajung să-mi dau seama că eu eram cel ce stăpânea lumea strivind-o până-n temelii... Dar această revelație era prea încărcată de semnificație pentru a putea deveni motiv de mândrie pentru un tânăr ca mine...”

NOTĂ2! Punctaj: conținut – 20 puncte; redactare – 15 puncte.

SUBIECT PROPUS DE:

prof. ALINA ȘERBU, C.N. ANA ASLAN

OLIMPIADA DE LECTURĂ *LECTURA CA ABILITATE DE VIAȚĂ-LAV*
etapa locală, 16 februarie 2019
Secțiunea liceu – lector experimentat, nivelul 3 – clasele a IX-a și a X-a

BAREM DE NOTARE

- În cazul cerințelor în care limita maximă de rânduri este precizată, nu se vor lua în considerare rândurile excedentare.

SUBIECTUL I

35 de

puncte

A. 12 puncte: 3 puncte pentru fiecare răspuns corect

1. c
2. b
3. d
4. a

B. 8 puncte: 1 punct pentru fiecare idee plasată corect

4	6	8	2	3	5	7	1
---	---	---	---	---	---	---	---

C. 15 puncte: 5 puncte pentru răspunsul corect la fiecare dintre cerințe

1. Menționarea numelui naratorului: Mizoguchi

5 puncte pentru răspunsul corect în enunț.

3 puncte în cazul în care răspunsul corect, nu este formulat sub forma unui enunț.

1 punct pentru răspuns greșit dar în enunț.

2. Precizarea motivului pentru care tânărul erou de la Școala de Marină devenise mai preocupat de elevul retras decât de admiratorii săi. De exemplu: *Tânărul erou de la Școala de Marină se simte ofensat deoarece elevul retras era singurul care nu părea deloc interesat nici de poveștile, nici de galoanele lui.*

5 puncte pentru răspunsul corect și complet, sub formă de enunț.

3 puncte pentru răspuns corect și complet, dar neformulat sub forma unui enunț.

1 punct răspuns greșit dar în enunț.

3. Prezentarea semnificației citatului dat.

5 puncte pentru explicația clară, convingătoare.

3 puncte pentru încercarea de a formula o explicație.

1 punct pentru răspuns greșit dar în enunț.

SUBIECTUL al II-lea

30 de puncte

Conținut: 18 puncte

Structura textului de tip argumentativ:

*formulare adecvată a ideilor în scris: text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente: ipoteza, enunțarea și dezvoltarea argumentelor, concluzia 3 p./formulare parțial adecvată 1 p. **3 puncte**

*utilizare adecvată a mijloacelor lingvistice utile exprimării unei aprecieri (de exemplu: verbe de opinie, adverbe/locuțiuni adverbiale de mod folosite ca indici ai subiectivității evaluative, conjuncții/locuțiuni conjuncționale cu rol argumentativ, utilizate pentru exprimarea raporturilor de tip cauzal, consecutiv, final, concluziv etc., conectori argumentativi) 3p. /utilizare parțial adecvată 1 p. **3 puncte**

Conținutul argumentării:

*formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica propusă **2 puncte**

*câte 4 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre argumentele enunțate **2x4p=8puncte**

*formularea unei concluzii pertinente **2 puncte**

Redactare: 12 puncte.

Respectarea normelor limbii literare și a limitelor de spațiu indicate:

*registrul stilistic adecvat **2 puncte**

*organizarea ideilor în scris **2 puncte**

*respectarea normelor de exprimare (0-1 greșeli lexicale sau morfosintactice – 3 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **3 puncte**

*respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0-1 greșeli ortografice și de punctuație – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **3 puncte**

*respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

*așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**

SUBIECTUL al III-lea

35 puncte

Conținut: 20 de puncte

• Formularea tezei / a punctului de vedere cu privire la tema propusă (*formularea tezei / a punctului de vedere cu privire la temă; logica ideilor / a premiselor demersului; enunțarea clară a problematicii eseului; capacitatea de sinteză și de abstractizare: 4 p.; încercare de formulare a tezei / a punctului de vedere cu privire la temă; imperfecțiuni în enunțarea problematicii eseului; încercări de sinteză și de abstractizare: 2 p.; încercarea de formulare a unui punct de vedere, dar nerelevant în raport cu tema propusă: 1 p.*)

4 puncte

• Formularea și dezvoltarea a două-trei argumente în sprijinul ideii enunțate în premisă, ilustrate prin exemplificări din textul suport și din experiența culturală (*formularea corectă / nuanțată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele suport și din experiența culturală; demers logic / corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate; argumentare pertinentă:: 12 p.; formularea parțial corectă / adecvată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textul suport și din experiența culturală; corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate; argumentare incompletă: 6 p.; încercare de formulare a argumentelor și de susținere a acestora, prin referire la textul suport și din experiența culturală:: 3 p.*)

12 puncte

- Concluzia / sinteza: concluzie care nuanțează ipoteza, logic impusă de argumentele formulate; viabilitatea demersului argumentativ; capacitate de sinteză și de persuasiune: 4 p.; concluzie pertinentă, convergentă cu demersul argumentativ, dar fără nuanțare a ipotezei, lipsită de dimensiune persuasivă: 2 p.; încercare de formulare a concluziei: 1 p. **4 puncte**

Redactare:15 puncte

- **Organizarea ideilor în scris:** existența celor trei părți componente – introducere / ipoteză, cuprins / argumentație, încheiere / concluzie – 3 p. (1 p. + 1 p. + 1 p. = 3 p. – sb. al III-lea;) **3 puncte**
- **Abilități de analiză, de interpretarea și de argumentare:** relația adecvată idee-argument, abilități de interpretare: 4p./relația idee-argument este fragmentată, argumentele sunt schematice, secvențiale, inconsistente – 2p./afirmații nesuținute prin argumente; idei irelevante, schematism, inserarea citatelor nerelevante, necomentate- 1p. **4 puncte**
- **Utilizarea limbii literare:** stil și vocabular adecvate conținuturilor eseului; claritatea enunțului; varietatea lexicului; sintaxă adecvată: 2 p.;vocabular restrâns, monoton sau vocabular prețios, folosirea excesivă a neologismelor, folosirea jargonului critic fără justificare: 1 p.) **2 puncte**
- **Ortografia:**(0-1 erori:2p.; 2-3 erori:1p.; 3 sau mai multe erori: 0p.)**2puncte**
- **Punctuația:**(0-1 erori: 2p.; 2-3 erori: 1p.; 3 sau mai multe erori: 0p.)**2 puncte**
- **Așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea** **1 punct**
- **Respectarea precizărilor privind numărul de cuvinte** **1 punct**

PROPUS DE:

prof. ALINA ȘERBU, C.N. ANA ASLAN